

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou 35

Obor: 65-42-M/02 Cestovní ruch
65-41-L/01 Gastronomie

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0985

Předmět: Občanská nauka

Ročník: 2.

Téma: Člověk a právo

**Vypracoval: JUDr. Čančík
František**

Materiál: VY_32_INOVACE_45

Datum: 9.1.2013

**Anotace: kriminalita páchaná na
dětech a mladistvých,
kriminalita páchaná
mladistvými**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ČLOVĚK A PRÁVO

**KRIMINALITA PÁCHANÁ NA
DĚTECH A MLADISTVÝCH,**

**KRIMINALITA PÁCHANÁ
MLADISTVÝMI**

KLÍČOVÉ POJMY

kriminalita, delikvence, mladiství, provinění, latence trestné činnosti, trestní odpovědnost mladistvých, opatření výchovná, ochranná a trestní, probace.

AUDIATUR ET ALTERA PARS.
(BUDIŽ SLYŠENA I DRUHÁ STRANA.)

POJMY

KRIMINALITA (zločinnost): souhrn trestné činnosti.

DELIKVENCE: činnost porušující jak právní, tak i společenské normy.

MLADISTVÍ: osoby ve věku od 15 do 18 let.

MLÁDEŽ: osoby do věku 18 let.

PROVINĚNÍ: trestný čin spáchaný mladistvým.

KRIMINALITA PÁCHANÁ NA MLÁDEŽI

(nejčastější formy)

- **neplnění povinností rodičů** (zanedbávání);
- **agresivní jednání** (týrání, únos, vražda narozeného dítěte matkou, domácí násilí, šikana, tělesné tresty);
- **obchodování s dětmi**;
- **ohrožení mravní výchovy** (mravnostní kriminalita);
- **pohlavní zneužívání**;
- **zneužívání návykových látek, alkoholismus, tabakismus** (násilí pouličních gangů, divácké násilí).

STATISTIKA O OBĚTECH TRESTNÉ ČINNOSTI

- ✓ Policie ČR registruje ročně přes 3000 obětí do 15 let věku!
- ✓ kolem 20 dětí je ročně zavražděno!
- ✓ kolem 100 dětí je prokazatelně týráno!
- ✓ více jak 400 dětem je úmyslně ublíženo na zdraví!

POZOR: děti, které se staly obětí trestného činu, se mohou později samy stát pachateli trestné činnosti!!!

POMOC OBĚTEM POSKYTNE

- **Policie ČR** (ale také obecní i městská);
- místně příslušná **pedagogicko psychologická poradna**;
- **orgány sociálně právní ochrany**;
- **nevládní organizace, např.:**
  - Linka bezpečí
  - Naše dítě
  - Dětské krizové centrum.

KRIMINALITA PÁCHANÁ MLADISTVÝMI

(nejčastější delikty)

- ❖ násilí proti jednotlivci či skupině;
- ❖ opilství, výtržnictví, ublížení na zdraví;
- ❖ neoprávněné užívání motorového vozidla;
- ❖ rozkrádání, vandalismus, vloupání, loupež;
- ❖ toxikomanie (neoprávněná výroba a držení);
- ❖ porušování autorských práv.

LATENTNÍ TRESTNÁ ČINNOST

-skrytá-

(nejčastější formy)

- provozování prostituce;
- užívání drog (a jiných omamných látek);
- šikanování;
- verbální rasistické útoky;
- vandalismus včetně sprejerství;
- kyberšikana (přes internet).

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST MLADISTVÝCH

➤ TRESTNÍ ODPOVĚDNOST MLADISTVÝCH
PACHATELŮ ve věku od 15 do 18 let je upravena:

➤ ZÁKONEM O ODPOVĚDNOSTI MLÁDEŽE ZA
PROTIPRÁVNÍ ČINY A O SOUDNICTVÍ VE VĚCECH
MLÁDEŽE.

❖ TRESTNÝ ČIN MLADISTVÉHO se nazývá **PROVINĚNÍ**.

➤ ZNAKY trestní odpovědnosti:

- přičetnost,
- dostatečná rozumová a volní vyspělost.

❖ Mladistvým provinilcům je snižována trestní sazba
na polovinu.

OPATŘENÍ

**SHLEDÁ-LI SOUD MLADISTVÉHO VINNÝM,
ULOŽÍ MU NĚKTERÉ Z TĚCHTO OPATŘENÍ:**

- VÝCHOVNÉ
- OCHRANNÉ
- TRESTNÍ

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- dohled probačního úředníka,
- probační program,
- výchovné povinnosti,
- výchovná omezení,
- napomenutí s výstrahou.

OCHRANNÁ OPATŘENÍ

- ochranné léčení,
- zabezpečovací detence,
- zabránění věci,
- ochranná výchova.

TRESTNÍ OPATŘENÍ

- ✓ Obecně prospěšné práce.
- ✓ Propadnutí věci.
- ✓ Zákaz činnosti.
- ✓ Vyhoštění.
- ✓ Domácí vězení.
- ✓ Zákaz vstupu na sportovní, kulturní nebo společenské akce.
- ✓ Odnětí svobody podmíněné (zkušební doba) s dohledem.
- ✓ Odnětí svobody nepodmíněné.

KONTROLNÍ OTÁZKY

1. Kde můžete vyhledat pomoc, stanete-li se obětí trestného činu?
  1. Kdy vzniká trestní odpovědnost mladistvých?
  1. Jaká opatření mohou být uložena mladistvým?
-

ZDROJE

Radovan Ryska, Monika Puškinová:

✓ **PŘÁVO PRO STŘEDNÍ ŠKOLY** (podle nového občanského zákoníku)

Nakladatelství EDUKO, s.r.o., Praha 2012

✓ **ZÁKON č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v platném znění**

✓ **ZÁKON č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) v platném znění**

✓ **ZÁKON č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže v platném znění**

**VAZBU MLADISTVÉHO LZE
NAHRADIT ZÁRUKOU,
DOHLEDEM, SLIBEM NEBO
JEHO UMÍSTĚNÍM V PÉČI
DŮVĚRYHODNÉ OSOBY.**

DĚKUJI ZA POZORNOST!

